nobis inurere, aut ſtudii partium nos accuſare poterant. Qvod utrumq; quam longiſſime in hac etiam antiqua Hiſtoria à nobis abeſſe cupimus.

Qui hoc unice agimus, ex *Sereniſſimi Ducis* RUDOLPHI AUGUSTI clementiſſimo nutu celſisſimoq; arbitrio, ut ſingula Acta, quæ in noſtras ex MSCtis incident manus, commodo diſtributa ordine fideliter & candide absq; fuco & affectu recenſeamus. Neque alia mens nobis unquam erit enarrantibus. Qvi certi ſumus, hæc longiſſime à noſtra ætate remota, nude ac plane ob oculos poſita, ſcitu fore non injucunda. Qvippe qui priſtinum orbem eminus intueamur, & majorum motus, ſtudia, conſilia, actiones, tantum non vana omnia, tanquam in ſcena ſpectemus, noſtri temporis tranquillitate potiti, nec adeo immemores Salomonis, *Eccleſ. c. I, 14. Vidi omnia opera, quæ fiunt ſub ſole, & ecce omnia ſunt vanitas, & afflictio ſpiritus.*

REGULÆ CANCELLARIÆ
SIVE
CONSTITUTIONES DOMINI JOHANNIS PAPÆ XXIII.

Bononiæ publicatæ in Audientia contradictarum, *Sabbati* XIX. *Julii, Anno Domini M.CCCC.X.*

Ex antiqvo *Codice MSCto Helmſtadienſi.*

SAnctiſſimus in Chriſto Pater & Dominus noſter, Dominus JOHANNES, divina providentia PAPA VICESIMUS TERTIUS, veſtigiis prædeceſſorum ſuorum inhærendo, *in craſtinum ſuæ aſſumtionis*, videlicet *XVI. Cal. Junii, Anno Domini M.CCCC.X.* fecit, conſtituit, & ordinavit *reſervationes, conſtitutiones & regulas* ſubſequentes.

Qvas duntaxat ſuo tempore voluit obſervari.

Qvas publicari fecit in *Cancellaria & Audientia* per me *JOHANNEM Epiſcopum Oſtienſem, ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalem*, & ipſius Eccleſiæ *Vice-Cancellarium.*

Inprimis fecit ſimiles *reſervationes* illis, quæ in conſtitutione Domini *Benedicti Papæ* XII, quæ incipit, *Ad regimen*, continentur, ubicunq; prælaturæ, dignitates, & beneficia, ibi videlicet contenta, vacaverint. *De reſervationib. Benedicti XII.*

In eadem die *idem Dominus noſter* declaravit, omnes canonicatus, & prædictas dignitates, perſonatus, adminiſtrationes, & officia, cæteraque beneficia Eccleſiaſtica, ſecularia & regularia, cum cura & ſine cura, per felicis recordationis Dominum *Alexandrum Papam quintum*, prædeceſſorem ſuum, *reſervata, & quæ vacabant tempore obitus ejusdem* prædeceſſoris, remanſiſſe & remanere per hujusmodi reſervationem & decretum effecta, nullumque de illis præter Romanum Pontificem potuiſſe ſive poſſe diſponere quovis modo. *Alexandri V.*

Item *reſervavit generaliter* omnes dignitates majores in Cathedralibus Eccleſiis poſt Pontificales, & principales in collegiatis Eccleſiis, ac prioratus & præpoſituras Conventuales, Regulares (*forte*, præceptorias generales) ordinum quorumcunque, & quæcunque beneficia,

quæ

quæ *sui* & sanctæ Romanæ Ecclesiæ, *Cardinalium familiarium* (forte familiares) *continui commensales* obtinent, & inposterum obtinebunt.

De Revocationibus beneficiorum Alexandri V. Antecessoris.

Item *septimo Cal. Junii*, pontificatus sui anno primo, *cassavit* & irritavit *omnes gratias expectativas*, quibuscunque personis per felicis recordationis Dominum *Alexandrum Papam quintum* prædecessorem suum factas, quarum vigore seu prætextu nondum erat provisum dictis personis, licet per eas, seu eorum autoritate, beneficia Ecclesiastica forsan acceptassent, vel non acceptassent.

Item. Eadem die *revocavit omnes uniones*, quacunque autoritate factas; quæ non sunt sortitæ effectum.

Circa *expeditionem literarum.*

De regulis Cancellariæ antecessorum.

Inprimis voluit & ordinavit idem Dominus noster, Dominus *Johannes Papa* XXIII, quod *regulæ* & ordinationes Domini *Johannis* XXII. *Benedicti* XII. *Clementis* VI. *Urbani* V. *& Gregorii* XI. prædecessorum suorum, in cancellaria Sanctæ Romanæ Ecclesiæ serventur: Salvis *modificationibus, additionibus & detractionibus*, super his & aliis regulis per eum factis & faciendis.

De Expectativis gratiis.

Item. Voluit & ordinavit, quod, quando aliqua *supplicatio particularis* sive in rotulo signata fuerit per eum per simplex *fiat*, sive *supplicatio* fuerit *gradualis*, sive non, si sit *gratia expectativa*, non detur per dictam signationem, nisi unum beneficium, & una collatio, etiamsi plura petat: Si vero sit *de beneficio vacante*, tunc per dictam signationem detur: Nisi unus modus vacationis, & etiam, si specialiter reservatum fuerit.

Item voluit & ordinavit, quando aliqua supplicatio, sive particularis sive in rotulo signata fuerit per eum per *fiat, ut petitur*: Si sit gratia expectativa, tunc voluit, quod *in Italia* veniant duo beneficia, & duæ collationes: Ita tamen, quod supplicans vigore gratiæ hujusmodi non possit habere nisi canonicatum & præbendam in una Ecclesia Cathedrali, si in ea petat, & aliud extra: Et *in Alemania, Bohemia, Polonia, & in partibus Gallicanis*, & etiam *Anglia*, & in *Scotia* unum beneficium, & unam collationem tantùm, etiamsi plura petierit. Et si hujusmodi supplicatio *de beneficio vacante* existat, tunc habebit modos vacationis & reformationis, (*forte* reservationis) quos petiit dispositive, & clausulas: Aut aliàs quovis modo, aut per quamcunque aliam partem vacet, si petat, etiamsi sedi Apostolicæ specialiter reservatum existat. Et si duo vel plura petit beneficia in eadem supplicatione, per *fiat, ut petitur*, non datur, nisi unum beneficium, quod supplicans duxerit eligendum.

Voluit tamen, quod si duo vel plura beneficia petantur in eadem supplicatione, & non excedant valorem LX. florenorum, quod eo casu dicta duo vel plura beneficia dentur per *fiat, ut petitur*: Et quod in Ecclesia cathedrali vel collegiata veniant Canonicatus, & præbenda ac dignitas, personatus, administratio, vel officium, si petantur, prout inferius de graduatis impetrantibus in Cathedralibus Ecclesiis ordinabitur.

Item voluit & ordinavit, quod quando supplicatio aliqua signata fuerit per *fiat, ut petitur, & dispensamus*, quod tunc dispen-

ſatio detur, & alia petita, dum tamen illis regulis non contrarien-
„ tur. Et ſi ſupplicatio hujusmodi ſignata fuerit per *fiat de omnibus*,
„ quod tunc omnia petita veniant, excepta diſpenſatione, ſi petatur
in eadem. Quia non vult, quod per ſignationem quamcunque di-
„ ſpenſatio petita veniat, niſi expreſſa mentio fiat in ſignatione eadem,
„ vel, niſi gratia hujusmodi eſſet talis, quæ totaliter concerneret ipſum
actum diſpenſationis, vel aliàs ipſa gratia de aliquo ſine diſpenſatio-
„ ne non proſit.

„ Item *in forma pauperum* detur in locis reductis, ſi cum cura, xxx
& ſine cura xxv; Et in non reductis, ſi cum cura L. & ſi ſine cura, xxx
„ florenorum &c. Et in *Hiſpania* & *Arragonia*, ſi cum cura, LX, & ſi ſine
„ cura xxv. Et in *Italia*, ſi cum cura, L. & ſine cura, xxx. florenorum.
„ In *Alemania*, ſi cum cura, xxx. & ſi ſine cura, xxv. marcarum.

„ Item, quod *graduati* in eadem forma habeant duas literas, & ta-
„ xam gratiæ ſpecialis, quodque *in Alemania* marcæ argenti, & *in An-*
„ *glia*, *Scotia*, *& Hibernia*, Sterlingorum, intelligantur ad ſupra dictas
taxas.

„ Item voluit & ordinavit, quod nullus in rotulis gratiarum expe-
„ ctativarum, datas ordinatas habentibus, poſſit aliquem loco ſui
ponere.

„ Item voluit & ordinavit, quod *in partibus Gallicanis*, in quibus-
„ cunque gratiis expectativis nulli detur ad canonicatus & præbendas
Eccleſiarum cathedralium, etiamſi ſupplicatio ſignata fuerit per *fiat*,
„ *ut petitur*: Magiſtris in Theologia, Doctoribus & Licentiatis in jure
„ canonico vel civili, Magiſtris in Medicina, Licenciatis, Baccalariis
in Theologia, & Magiſtris in artibus, qui per ſeptennium poſt magi-
„ ſterium in eisdem artibus rexerunt, vel tamdiu in Theologia ſtudue-
„ runt, familiaribus Domini noſtri Papæ commenſalibus, in eorum rotulis
principalibus contentis, ſedis Apoſtolicæ officialibus, & Cardinalium,
„ Imperatorum, Regum & Ducum familiaribus, commenſalibus, in eo-
„ rum rotulis principalibus contentis, & nobilibus magnis, duntaxat *ex-*
ceptis. Et quod illis, qui petunt de canonicatu *ſub expectatione præben-*
„ *dæ in Eccleſiis cathedralibus*, in quibus admitti non poſſunt, obſtante or-
„ dinatione prædicta, detur de beneficio Eccleſiaſtico, cum cura vel ſine
cura, ſi *ſupplicantes capaces* fuerint, etiamſi canonicatus & præbenda
„ alterius, quàm cathedralis fuerit Eccleſiæ, ad collationem, &c. Epiſco-
„ pi, Decani, & capituli, ſingulorum canonicorum & perſonarum Ec-
„ cleſiæ, in qua petebant ſe admitti: Et aliis graduatis detur ad dignita-
„ tes, perſonatus & officia in Eccleſiis Cathedralibus collegiatis, ſi petunt:
„ Principali dignitate ſemper excepta. Sed in *aliis partibus* placet ei-
dem Domino noſtro, quod habeant etiam *graduati & alii, qui per trien-*
„ *nium ſtuduerunt in ſacra Theologia, vel jure canonico aut civili, conti-*
„ *nuo in Studio Generali*. Et hoc expreſſe in literis Apoſtolicis exprima-
tur. Noluit tamen ſub iſta regula officiales ſedis Apoſtolicæ includere.

„ Item. Voluit & ordinavit, quod in dictis *partibus Gallicanis* de-
„ tur Magiſtris & Licentiatis & Baccalariis in Theologia formatis, & Do-
ctoribus & Licentiatis in jure, & Magiſtris in medicina, & nobilibus
„ magnis

„ magnis, ad dignitates, personatus, administrationes vel officia in Ecclesiis Cathedralibus, si petant: Cæteris non detur ad quæcunque be-
„ neficia, etiamsi officia in Cathedralibus & collegiatis Ecclesiis fuerint,
„ dummodo canonicatus & præbenda in cathedralibus, aut dignitates, vel personatus, ubicunque, non existant. Voluit tamen idem Domi-
„ nus noster, quod *Baccalarii in jure canonico vel civili, in Studiis Gene-*
„ *ralibus Italiæ facti*, in istis duobus annis pro non graduatis reputentur.

Item quod in *Parisiensi, Rothomagensi, Tornacensi, Cameracensi,*
„ *Bajocensi, Narbonensi, & Ambianensi* Ecclesiis, ad canonicatus & præ-
„ bendas earum nullus in rotulis quibuscunque expectativis veniat im-
petrare: In Theologia vel medicina Magistris & Doctoribus, ac etiam
„ Licentiatis cum rigore examinis in jure canonico vel civili, ac fratri-
„ bus & nepotibus ac consangvineis germanis Dominorum Cardina-
lium, & magnis nobilibus, duntaxat *exceptis*.

„ Item voluit & ordinavit, quod, si in aliquo rotulo gratiarum expe-
„ ctativarum, per eum signato vel signando, aliqua supplicatio de bene-
ficio vacante, vel aliquo alio, quam de gratiis expectativis reperiatur,
„ quod nunquam per signationem generalem rotuli intelligatur esse si-
„ gnata vel concessa, nec literæ expediantur super eadem.

Item voluit & ordinavit, quod *in quibuscunque gratiis expectativis*
„ semper *excipiantur* dignitates majores in cathedralibus post Pontifica-
„ les, & in regularibus prioratus, ac dignitates, & conventuales, etiamsi
„ per *fiat ut petitur*, & etiamsi *proprio motu* vel *de omnibus* signatæ forent:
„ Nisi idem Dominus non diceret in signatura, *fiat, ut petitur*, etiam de
„ majori dignitate vel principali aut conventuali.

Item voluit & ordinavit, quod *in partibus Gallicanis* literæ expe-
„ diantur pro Magistris & Licentiatis, ac Baccalaureis formatis in Theo-
„ logia, & Doctoribus in jure canonico vel civili, ad unum beneficium
„ tantum, cujuscunque taxæ fuerit, vel de canonicatu sub expectatione
„ præbendæ ac dignitatis, personatus, vel officii in cathedrali vel in col-
„ legiata Ecclesia, si petit: Reservata tamen super hoc *modificatione* in-
„ ferius data: Etiam si plura petantur. Et in *Anglia* voluit, quod *Ma-*
„ *gistri, Doctores, Licentiati, ac Baccalaurii* prædicti, habeant, si cum
„ cura, LX, & si sine cura fuerit, XL. marcarum Sterlingorum, secundum
„ taxationem decimæ. Et etiam si petantur, habeant canonicatus & præ-
„ bendas &c. ut præfertur.

„ Item, quod *Magistri in Medicina, & jure canonico vel civili Licen-*
„ *tiati*, habeant in secularibus beneficiis, in partibus & *in locis Gallicanis*,
in quibus antiqua taxatio decimæ ad medietatem illius taxationis est
„ reducta, si cum cura XXIV. si verò sine cura, LX. Et in locis non reductis,
„ si cum cura XX. &, si sine cura fuerit, XXIV. librarum Turonensium par-
vorum, secundum taxationem decimæ.

„ Item. *Magistri in Theologia non formati, ac in jure canonico vel ci-*
„ *vili Baccalaurei, & in Medicina Licentiati & Magistri in artibus*, ha-
beant in locis reductis, si cum cura, LX. si vero sine cura, XL. Et in non
„ reductis, si cum cura C. & si sine cura fuerit, LXX. librarum, ut supra.

„ Item quod *cæteri scholares* habeant in locis reductis, si cum cura,

LX,

" LX, & si sine cura, XXX. Et in non reductis, si cum cura, LX, si vero sine
" cura, XL.

" Item, quod *regulares* habeant in reductis, LX. & in non reductis,
" XXIX. librarum Turonensium parvorum, secundum taxationem de-
" cimæ.

" Item, quod in *Alemania*, *Scotia*, *& Hibernia* detur *secularibus non*
" *graduatis*, si cum cura, XXV, &, si sine cura fuerit, XVIII. marcarum.
" *Regularibus*, XXX. marcarum. In *Anglia* vero, in speciali, si cum cura,
" XL, & si sine cura, XXX. marcarum.

Item. *In Italia* tot floreni dentur: LX. floreni cum cura, & XL. flo-
" reni sine cura.

" Item. Quod *Magistri in Theologia, & Doctores & Licentiati in jure*
" *canonico vel civili, & Magistri in Medicina*, nec non *Licentiati & Bac-*
" *calaurei formati in Theologia*, una cum gratiis quibuscunq; obtentis, in
" rotulis vel supplicationibus particularibus, possint quæcunq; *beneficia*
" *compatibilia*, quæ obtinent, retinere, dummodo fructus eorum &c.
" CCC. libras in portatis non excedant, & hoc *in partibus Gallicanis* tan-
" tum.

De beneficiis compatibilibus.

Item. Quod *in Theologia non formati, & in jure canonico vel ci-*
" *vili Baccalaurei, & Magistri in artibus, & Licentiati in medicina*, una
" cum gratiis expectativis possint quæcunque *beneficia compatibilia*, quæ
" obtinent, *retinere*, dummodo eorum fructus CL libras in portatis
" non excedant *in partibus Gallicanis*.

" Item; Quod alii *non graduati* etiam *beneficia*, quæ obtinent, *compa-*
" *tibilia*, cum eorum gratiis expectativis *retinere* valeant, dummodo
" eorum fructus LX libras in portatis non excedant *in partibus Galli-*
" *canis*.

" Voluit tamen idem Dominus noster, quod, qui *quinque beneficia*,
" vel *ultra*, (habeat) quod si gratiam expectativam ad unum benefici-
" um, aut unum vacans, aut certo modo vacaturum, impetret, quod te-
" neatur dimittere tot beneficia de habitis, quot beneficia consequetur:
" Protonotariis, correctoribus literarum Apostolicarum, & sacri pala-
" tii Apostolici causarum auditoribus & secretariis *exceptis*; Etiam, si
" infra summas supra ordinatas comprehenderentur, nisi *in regnis Si-*
" *ciliæ, & Trinacriæ*, & *in provinciis beati Petri*, in *Tuscia* & *Marchia*
" *Anconitana*, & *in urbe*, & in ejus districtu.

" Item, quod obtinentes beneficia, quorum reditus &c. XV. libras
" Turonensium parvorum secundum taxationem decimæ vel commu-
" nem æstimationem non excedant, *in communi forma* valeant impe-
" trare; Ita tamen, quod illa per assecutionem &c. dimittere teneantur:
" Et etiam habentes possessionem beneficiorum, in quibus *asserunt*, *se*
" *jus habere* vel ad rem illorum, & etiam eorum, *super quibus se asserunt*
" *litigare*, cujuscunque valoris seu taxæ existant, possint *in eadem for-*
" *ma* impetrare, & illorum non teneantur exprimere fructus, sed in e-
" ventum assecutionis ea dimittant.

" Item voluit & ordinavit, quod *in Cathedralibus Ecclesiis* non admit-
" tantur ad canonicatus & præbendas, ac dignitates, personatus & offi-

„ cia, nisi *legitime nati*: Dispensationibus super hoc obtentis vel obtinendis non obstantibus quibuscunque.

De dispensationibus.

„ Item, quod in *dispensationibus* concessis per Dominum nostrum Papam *super defectu naturalium* (natalium) non venient dignitates in cathedralibus, nec in collegiatis Ecclesiis, etiamsi petantur, & etiamsi signentur per *fiat, ut petitur*. Et si signantur etiam *de dignitate*, tunc non veniet dignitas major post pontificalem in cathedrali, „ nec principalis in collegiata, nisi idem Dominus noster in signatione exprimet de majori vel principali, & impetrans *nobilis* esset *magnus*, „ vel *magister in sacra Theologia* ac *Doctor in jure canonico vel civili*, „ aut *licentiatus cum rigore examinis* in scientiis antedictis: Cætera tamen venirent impetranti.

De excessibus in dispensando.

„ Item. Etiam licet *excessum* esset *per Dominum nostrum Papam, aut prædecessores suos in dispensationibus Apostolicis* super defectu naturalium, (natalium) quod impetrantes de cætero non teneantur facere *mentionem de hujusmodi defectu*, in quibuscunque gratiis beneficialibus per eos impetrandis: Quod nihilominus teneantur facere „ mentionem de ipso defectu in gratiis beneficialibus quibuscunq; per „ eos impetrandis: Alioquin ipsæ gratiæ sunt nullæ. In quo tamen noluit *Magistros in sacra Theologia, Doctores in jure canonico & civili*, „ ac in eisdem scientiis *cum rigore examinis Licentiatos*, aut Regum vel „ Principum filios vel nepotes (comprehendere.

„ Item voluit & ordinavit, quod, quando signabit aliquam supplicationem per *fiat, etiam dispensamus*, vel per *fiat, ut petitur, etiam dispen-* „ *samus*, quod nunquam per dictam dispensationem intendit dispensa- „ re cum aliquo, ut parochialem Ecclesiam cum parochiali Ecclesia vel dignitate majori post pontificalem in cathedrali vel metropolitana, „ in principali, in collegiata Ecclesia, vel majorem cum majore aut „ principali, vel aliquod istorum cum alio ex eisdem *retinere* valeat *ad tempus*, vel *quoad usque vixerit*: Nisi in signatione posuerit per ex- „ pressum: Exceptis supra proximis &c.

„ Item voluit & ordinavit, quod omnes & singuli, gratias expectativas impetrantes, in gratiis eorum expectativis, sive hujusmodi gra- „ tiæ particulariter vel in rotulo signatæ fuerint, *exprimant beneficia,* „ *quæ obtinent*: Alioquin gratiæ ipsæ sunt nullæ.

„ Item voluit & ordinavit, quod in *quibuscunque supplicationibus gratiarum*, de beneficiis Ecclesiasticis vacantibus vel certo modo vacatu- „ ris, etiam si canonicatus & præbenda, personatus, vel officia existant, „ per eum quibuslibet personis *faciendarum*, ipsorumqve quorumcunqve aliorum beneficiorum, quæ dicti obtinebunt, seu de quibus eis „ fuerit provisum, & mandatum provideri, *veri valores exprimantur*, „ secundum communem æstimationem: Nisi gratiæ *motu proprio* essent factæ, vel nisi hujusmodi beneficia, quæ obtinent, impetratores offer- „ rent se dimissuros, aut propter eorum incompatibilitatem cum illis „ quæ impetrarent, simul obtineri non possent. Tamen *in partibus Gallicanis*, in arbitrio sit impetrantis, exprimere verum valorem se- „ cundum

„ cundum eandem æstimationem, vel quantum in observantia valent
„ annuatim. Alloquin dictas (gratias) voluit esse nullas.

„ Item voluit etiam *in confirmationibus beneficialibus* observari, &
„ qvod prædictus *valor* per marcas argenti, vel *Sterlingorum*, seu libras
„ Turonensium parvorum, vel per florenos, seu Ducatos aut Francos,
„ aut auri uncias, vel argenti, *exprimantur*. Alias literæ non expedi-
„ antur, & gratiæ hujusmodi sint nullæ.

Item voluit & ordinavit, quod de cetero quicunque *impetrans ali-*
„ *qua beneficia Ecclesiastica uniri vel incorporari* cathedralibus vel colle-
„ giatis Ecclesiis seu monasteriis, aut mensis Episcoporum, vel abbatia-
„ libus, aut quibuscunque aliis beneficiis, tales impetrantes teneantur
„ *exprimere verum valorem*, secundum communem æstimationem tam
„ beneficii sic uniendi, quam Ecclesiæ vel monasterii, aut mensæ, seu al-
„ terius beneficii, cui unio ipsa fieri debeat. Alioquin uniones non va-
„ lent: Et literæ super eis non expediantur per cancellariam. Et in ta-
„ libus unionibus semper fiat *commissio ad partes*. Et *oneretur conscien-*
„ *tia* illorum, quibus committentur. Et idem voluit observari, quando
„ impetratur *confirmatio unionis jam factæ*.

De incorporationibus Ecclesiarum.

„ Item, quod in omnibus literis *provisionis Ecclesiarum titularium*
„ ponatur *clausula*, quod illi, qui ad Ecclesias ipsas promovebuntur, *tene-*
„ *antur in ipsis Ecclesiis residere*, nec possint pontificalia extra suas civi-
„ tates & diœceses exercere, nisi hoc specialiter indulgeatur eis à Papa.
Et idem voluit observari, quando providetur Ecclesis aliquibus, quo-
„ rum fructuum valor annuus summam CCC. florenorum auri non
„ excedat.

Item, voluit & ordinavit, quod, si contingat, aliquem petere *con-*
„ *firmationem* alicujus unionis, compositionis vel donationis, transactio-
„ nis, aut alterius cujuscunque contractus, *cum clausula: Supplete commu-*
„ *nem defectum, si quis in eis intervenisset:* Qvod non sit in intentione sua
„ supplere aliquos defectus, nisi essent in supplicatione specialiter ex-
„ pressi, vel nisi supplicatio signaretur per *fiat, ut petitur*.

Item voluit & ordinavit, quod nullus vigore expectativæ, ab ipso
„ impetratæ vel impetrandæ, possit impetrare beneficia dispositioni suæ
„ vel sedis Apostolicæ quomodolibet reservata: Etiamsi expectans ha-
„ beat clausulam in genere vel in specie, quod beneficia in Romana curia
„ vacante possit acceptare, & de illis facere provideri, aut quid simile in
„ effectu.

Item voluit, & ordinavit, quod gratiæ de *Capellanatu Apostolicæ*
„ *sedis*, quibuscunque personis concedendæ, nisi constet, seu constare
„ posset de earundem personarum expressa confessione, nullius existant
„ roboris vel momenti.

De Capellanatu Apostolicæ sedis.

Item voluit & ordinavit, quod, si aliquis *procuratorio nomine* pro
„ alio *appellet à sententia in causa in Romana curia pendente*, ut asserat
„ se procuratorem, pro quo interponitur appellatio, offerens se proba-
„ turum de sufficienti mandato ad appellandum, *si in probatione deficiat*,
„ ita, quod de hujusmodi mandato sufficienter docere non possit, audi-
„ tor causæ appellationis hujusmodi appellantem ipsum, etiamsi pars ipsa,

De procuratoribus appellantibus in curia Ro.

„ pro qua appellaverat, eandem appellationem postmodum ratam habeat, tanquam *falsarium* puniat, & ipsum à prosecutione procuratorii „ officii in palatio Apostolico, perpetuo, vel aliàs ad longum tempus, sicuti ei videbitur, repellat, vel mulctet in viginti florenis, vel minori „ summa, descendendo usqve ad summam decem florenorum auri, & „ non inferius: Qvorum medietas in usus pauperum convertatur, appellatione remota.

„ Item voluit, & ordinavit, quod si quem *ex litigantibus in Romana* „ *curia* super quocunque beneficio Ecclesiastico, aut dignitate vel personatu, seu officio, decedere, matrimonium contrahere, vel religionem „ intrare, vel alius casus contingat, propter quod jus illi competens in „ tali beneficio, dignitate, personatu, vel officio, vacet & vacare speratur, & litigans, in jure seu ad jus hujusmodi, si quid illi competeret, „ per eundem Dominum nostrum surrogetur, aut surrogari mandetur: „ Auditor dictus ad causam ipsam non prius in ipsam vel ad provisionem „ surroget, vel surrogando procedat, quàm ipse *docuerit*, per Apostolicas vel alias autoritates, quasi literas, de ipsius beneficii collatoris col- „ latione sibi facta, seu alio colorato titulo, aut saltem *juraverit*, quod „ causam ipsam non malitiose nec fraudulenter, sed pure & bona conscientia inchoaverit, ipsiqve etiam auditori, ipsum ita esse, visum fue- „ rit ex verisimilibus conjecturis. Qvo casu ad prædictam *surrogatio-* „ *nem* procedat idem auditor, justitia mediante. Alioquin voluit idem „ Dominus noster, dictas *surrogationes & commissiones*, & quæcunque „ inde secuta, nullius existere valoris vel momenti. Hoc etiam exten- „ di voluit ad quascunque causas & *litigia in prædicta curia*, & per appellationem pendentem indecisa.

„ Item voluit & ordinavit, quod omnes supplicationes beneficiales, „ tam particulares, quam in rotulis, pro quibuscunque personis, quæ *Consiliarios, Secretarios, officiarios*, seu *familiares Cardinalium, Re-* „ *gum, Ducum, Comitum, Principum*, seu aliorum quorumcunque, in „ eorum petitionibus se nominant, seu scribunt, hactenus sibi porrectæ, & ut antea porrigendæ, nisi tales proprie, tempore porrectionis vel da- „ tæ supplicationis hujusmodi, & per unum mensem ante, *veri Consilia-* „ *rii, Officiarii, Secretarii*, seu *familiares* illorum, quorum nomine *hæ* supplicationes formatæ vel porrectæ, fuerint, & servituti eorundem „ veraciter insistent, sint nullæ.

„ Item voluit & ordinavit, quod quando acceptionem, collationem, provisionem, præsentationem, institutionem vel electionem quorum- „ cunque beneficiorum confirmabit, seu confirmari mandabit, aut impe- „ dimenta tollet, vel mandabit tolli ex eis, super ea proinde valere vult decerni, ac si impedimenta hujusmodi non interveniſſent, semper ad- „ datur in literis confirmationis *clausula* hæc, videlicet, *dummodo impe-* „ *trans non fuisset intrusus*, prout in literis confirmationis addi consvevit.

„ Item, quod si in aliqua supplicatione de beneficio vacante vel cer- „ to modo vacaturo petatur *data anterior*, quod nullatenus data ipsa „ petita veniat, nisi ipse Dominus noster in signatura manu sua ponat, „ *fiat*

„ *fiat sub data petita.* Et quod super supplicationibus & rotulis gratia-
„ rum expectativarum, in quibus idem Dominus noster scribit, *& sub*
„ *data consueta*, non expediantur literæ, nisi *detur* in eisdem supplica-
„ tionibus & rotulis per expressam positum fuit per ipsum Dominum
„ nostrum, vel per datorem.

„ Item voluit, & ordinavit, quod literæ super petitionibus per eum
„ signatis, aut per *concessum*, in quibus data non est posita, non expedi-
„ antur, nisi sub data currente illo die, quo in Cancellaria ponitur.

„ Item voluit & ordinavit, quod per *concessum* non veniat, nec tan-
„ tùm, nisi dicat, *concessum ut petitur*, plus quàm per *fiat*.

„ Item voluit & ordinavit, quod si in aliqua supplicatione petatur
„ aliquod beneficium, per *obitum*, vel *alium modum vacandi*, in cancel-
„ laria exprimendum, quod literæ super tali supplicatione nullatenus
„ expediantur, sin, ipsa sit nulla.

„ Item voluit & ordinavit, quod si contingat ipsum *providere* aut
„ mandare provideri *alicui* de certo beneficio Ecclesiastico, quod per il-
„ lum vigore gratiæ ipsius Domini nostri fuit infra tempus debitum ac-
„ ceptatum, de quo erat sibi provisum, eatenus, ut gratiâ suâ, vel sibi
„ ordinaria, vel quavis alia autoritate fuit collatum, & *eadem die de illo*
„ *providerit*, vel concedat *alteri* provideri: Quod ille, qui dictum bene-
„ ficium acceptavit, vel alias obtinebat, præfertur illud petenti *sibi sim-*
„ *pliciter conferri.*

Idem voluit, quando *surrogat*, vel mandat surrogari aliquem ex
„ collitigantibus, in jure, seu ad jus, quod competebat alteri, quod ille
„ præferatur alteri non collitiganti, secum in data concurrenti. Et idem
voluit, in gratia, si neutri facta, litiganti concurrenti cum non liti-
„ gante.

„ Item voluit & ordinavit, quod quicunque vigore gratiarum ex-
„ pectativarum acceptaverit quæcunque beneficia Ecclesiastica, secula-
„ ria vel regularia, cum cura, vel sine cura, etiamsi canonicatus & præ-
„ benda aut dignitates, personatus vel officia, seu administrationes fue-
rint, teneantur & debeant infra unius mensis spatium, à tempore hujus-
„ modi acceptationis computandum, de hujusmodi beneficiis per eos, ut
„ præfertur, acceptatis, *sibi per suos executores vel subexecutores facere*
provideri, alioquin elapso dicto mense hujusmodi acceptationes per
„ eos factæ, & quæcunque inde secuta, quoad numerum & qualitatem
„ beneficiorum, quæ acceptationes ipsæ concernerent, vel concernere
„ possent, eo tempore sint cassata & irrita, nulliusq; roboris vel momenti.
„ Et quod infra tres menses ex tunc immediate sequentes teneantur hu-
„ jusmodi *acceptationes in loco beneficii publicare;* Aliàs gratia & acce-
„ ptatio, & provisio hujusmodi sint nullæ.

„ Item voluit & ordinavit, quascunque *renunciationes, resignatio-* *De resi-*
„ *nes, cessiones, & dimissiones*, de cætero per quoscunque, quos ipsum *gnationi-*
„ post hoc promovere contingat ad aliquam cathedralem Ecclesiam vel *bus.*
monasterium vacans, de quibuscunque beneficiis Ecclesiasticis, secu-
„ laribus vel regularibus, curatis aut non curatis; etiamsi dignitates,
„ personatus, vel officia, canonicatus & præbendæ, seu qualiacunque
existant,

existant, sive simpliciter, sive ex causa permutationis, aut quavis alia
" de causa, & si in curia Romana vel extra, *in quibuscunque seu quorum-*
" *cunque manibus faciendis, per quindecim dies ante vacationem Ecclesiæ*
vel monasterii hujusmodi, ad quam seu quod fiet ipsa promotio, & et-
" iam inter ipsam vacationem & promotionem hujusmodi, & omnia,
" quæ sequentur ex eis, ob eas fore *nulla vel inefficacia*, & nullius robo-
ris vel momenti: Ita quod ipse Dominus noster de illa per reservatio-
" nem specialem vel generalem provide disponere intendit, ac si per
" eandem talem dimissionem minime vacavissent.

Item voluit & ordinavit, quod de cetero, *si quis in infirmitate con-*
" *stitutus resignaverit* aliquod beneficium, sive ex causa permutationis
" sive simpliciter, *& postea infra* 20. *dies de illa infirmitate decesserit*,
talis *resignatio* non valeat, & sit omnino *irrita*, & tale beneficium cen-
" seatur vacare per obitum dicti resignantis.

" Item voluit, & ordinavit, quod *Vice-Cancellarius* possit concedere
De jure Vice-Cancellarii. " *conservatorium* in forma consveta Dominis *Cardinalibus* ad quinquen-
nium, & *Prælatis & aliis personis Ecclesiasticis* dare consvetum ad ter-
" minum. Et voluit, quod aliquis vigore *conservatorii* hujusmodi ul-
" tra duas dietas extra suam civitatem & diœcesin non trahatur.

Item, quod possit etiam *aggravare*, etiam cum invocatione auxi-
" lii brachii secularis, quoscunque *processus*, autoritate Apostolica ha-
bitos & habendos contra quascunque personas, quæ eis non parendo ex-
" communicationem, & alias sententias incurrerint. Nec non, quod
" possit mandare *exequi sententias in curia latas* etiam contra illos, qui
postea scienter in beneficiis litigiosis (se) intruserunt: Et *committere*
" *restitutioni in integrum*, si & prout de jure: Et advocare causas bene-
" ficiales & profanas, in curia pendentes, de consensu partium: Et in
" partibus omittere, terminando; Ac omnia, quæ de simplici justitia
" sunt, per Cancellarium dari consveta, committere, si petantur in for-
" ma speciali.

" Item voluit, & ordinavit, quod possit *recipere*, per se, vel
alium, quascunque *resignationes*, quorumcunque beneficiorum Ec-
" clesiasticorum, à quibuscunque personis, illa simpliciter, vel ex causa
" permutationis resignare volentibus, & supplicationes pro *permutanti-*
bus signare; Et quod literæ fiant sub bulla.

" Item. Qvod possit *absolvere*, per se vel per alium, illos, qui igno-
" rant in supplicationibus, notis vel grossis bullatis seu signatis, aliquid
corrigere, scribere, vel delere; Nec non per se ipsum absolvere quos-
" cunque *falsarios supplicationum*, notarum grossarum, & bullæ prædi-
" ctarum, prout videbitur expedire.

Item, quod *defectum natalium patientes*, qui ante dispensationem
" fuerint in forma examinati, seu collocati, aut quarum gratiarum datæ
" datam hujusmodi dispensationem antecedent, possit de novo super
gratiis eorum dare literas de data sequenti dictæ dispensationis: Ita
" quod tales *gratiæ* propterea *surreptitiæ* reputentur.

" Item, quod possit Dominis *Cardinalibus concedere altare portatile*,
ut *ante diem & in locis interdictis*, & eligendi confessores, ac testandi,
" & *dandi indulgentias dierum*, & privilegia de fructibus percipiendis
pro familiaribus.

Item,

" Item, quod *Patriarchis, Archi-Episcopis, Episcopis & Electis* testan-
" di, & celebrandi ante diem, & in locis interdictis, ac per alium Eccle-
" sias & cœmeteria suarum civitatum & diœceseos, per sangvinis vel se-
" minis effusionem polluta, reconciliari facere ad triennium, quousque
" opus fuerit, expedire possit, & *licentiam concedere.*

" Item, quod possit omnibus *electis Abbatibus*, ad quascunque ca-
" thedrales Ecclesias aut monasteria per eundem Dominum nostrum
" promovendis, à curia absentibus, *concedere*, ut ipsi à quocunque ma-
" luerint catholico Antistite munus consecrationis seu benedictionis re-
" cipiant, ut in forma.

Item, quod possit *Scriptoribus & Abbreviatoribus* eorum officiis
" insistendo ad triennium *licentiam concedere*, de fructibus perci-
" piendis.

Item, quod possit *committere examen* ad partes, pro quibuscun-
" que impetrantibus, ultra duas dietas à curia Romana existentibus, dum
" sibi videbitur expedire; Ita, quod de sufficientia impetrantis & judi-
" cis, formatæ recipiantur.

" Item, quod possit omnes causas beneficiales, etiam non devolu-
" tas, infra curiam, (vocare) cum potestate citandi ad partes, absque
" alio specialiori mandato.

" Item, quod possit Dominis *Cardinalibus præsentibus & futuris con-*
" *cedere, quod possint* Ecclesias & monasteria, & alia loca, aut personas
" Ecclesiasticas, in archidiaconatibus, & aliis beneficiis Ecclesiasticis, &
" etiam commendatis Consistorii, in quibus eis visitationis officium
" competit de consvetudine vel de jure, usque ad triennium per perso-
" nam idoneam, quoties tempus visitationis congruit, *visitare, & procu-*
" *rationes inde debitas in pecunia numerata recipere*, ut in forma:

" Non obstantibus inhibitionibus, reservationibus
" Apostolicis contrariis quibuscunque.

"

Finis Constitutionum Johannis XXIII.